Ufficio Stampa della Provincia autonoma di Trento
Piazza Dante 15, 38122 Trento
Tel. 0461 494614 - Fax 0461 494615
uff.stampa@provincia.tn.it

COMUNICATO n. 3629 del 15/12/2021

Traduzione in mòcheno

Presidenz van Eusalp 2022, Trea't ont Poazn u'tsòk ka Nizza

An formal u'tsòk gamòcht bail en zòmmriaf Eusalp, an moment bou as sai' kemmen klatscht de hent aa: de autonome Provinz va Trea't ont Poazn hom kriak de nochricht en de vria van 14 van schantònderer ka Nizza van toalnemmer van board Eusalp, as de hom se ausklòfft as de virm za òrbetn ont de strategi za nemmen bail en jor 2022. De presidenz as bart kemmen keart en de ingern zboa Provinzn iaz no en doi jor as ist gaben van franzosn. Ka Nizza ist gaben der Mirko Bisesti en plòtz van president va de Autonome Provinz va Trea't der Maurizio Fugatti, zòmm pet en president va Poazn der Arno Kompatscher pfiart aa van Consiliar Renato Quartarone, nazional coordinator van Eusalp.
Der Mirko Bisesti hòt klòfft en zòmmriaf ont der hòt zan earstn klòfft en de jungen: “Eusalp miast sai' en de zukunft keart iberhaup ver de jungen as augòngen sai' as de Alpn oder as de hom tscherlt de Alpn abia plòtz za stea' bavai de Alpn sai' lebet; men tuat òrbetn naiekaitn mòchen, men mòcht suachen ont bèrkn. As de Alpn stea't men guat ver za lem ont ver de innovazionen va de zukunft”, asou hòt er tsòk. “Ver za mòchen stea' de jungen za lem ont tschernen de Alpn, de miasn vinnen a schea's lònt, as gip en meglechkaitn: a lònt as schèllt sai' envire pet de digitaln dinstn ont en de nètzn as schellt gem òrbet ont suachen as pakimmert se ver de umbèlt ont ver de bècksln as sai' òlbe mear en klima”.
Òndra temen as sai' kemmen klòfft ont trong en zòmmtrèff van assessor en sai' toalnemmen en klòffen sai' gaben de identitat van lòntschòftn, giltn de alpine lander ver de pianificazion van strategi ont s richtn de digitaln meglechkaitn.

Bisesti hòt tsòk as de belln aunemmen de pestn praich va de dualschual en an dokument gamòcht va òlla de europeischen Regionen as meichet sai’ va ispirazion ver de politik ont as de belln paun, turch de òrbet van an Tisch en beil as toalnemmen òlla de Regionen van Eusalp, an dokument va rif ver de bèrkn aa as u’nemmen de jungen as no sai’ za learnen e dual vurm “en a zait a runt ausònderst ist ver en sai’ bòcksen ont ver za kemmen groas”. Zbischn de vourtschbinnen va òrbet, s derkennen van leartitln zbischn òlla de toalnemmer en Eusalp.

S nemmen toal en Eusalp 48 regionen va sim alpstòttn: Osteraich, Taitschlònt, Balschlònt, Frònkraich, Schbaiz, Slovenian ont Liechtenstein, as no sai’ za òrbetn iber zòmmprojektn ver za tea’ zòmmu’nemmen de bichtestn riven va de alpregion. De òrbetgruppn sai’ naina (de kemmen gahoasn “tea’gruppn”), ont de sai’ zentral plinder en doi prozess: Sudtirol ont Trentin spiln en an bichtegen plòtz en drai van doin: de Agenzia CasaClima va de Autonome Provinz va Poazn, zòmm pet de franzos region Auvergne Rhone Alpes, steat vour en de òrbetgruppe 9 ver de energieffizenz ont de biderprauchenenergi; de Autonome Provinz va Trea’t steat vour en de òrbetgruppe 3 ver de lear, as òrbetet ver za unterstitzn s drinngea’ en de òrbetbèlt turch de lear ont s studiarn. Zan leistn, der Euregio Tirolo-Alto Adige-Trentino steat vour en de òrbetgruppe 4 “Verkearmittln ont spostarn se”. S kimmp araus as mearer schòrt òrbetn gip ver ber as derstellt de stòttkearn

as lem zbischn München ont Milan, ont as austoalt sai’ en platz as gea’ va nord van Balkanen finz en de franzosn Alpn. De toalnemmer en board Eusalp hom guat u’ganommen ont zòmmaustschaut de bichtestn pinkt va de zòmmkandidatur va Trentin ont Sudtirol, verkirzert end rai riven: zòmmleing de pestn dinger as van vourder vourstea’ va Eusalp arauskemmen sai’; bèrt gem en kennen va de resilienz ont va de flessibilitet van pèrgplatz ont en sai’ trèffen se pet de groasn peinelender ont de groasn stòttn; sai’ s kinderpettl ver za vòngen bider u’, derno va de doi hòrt zait va de pandemi.

Ibersetz gamòcht van Sprochtirl va de Tolgamoa'schòft Hoa Valzegu' ont Bersntol
(Traduzione a cura dello Sportello linguistico della Comunità Alta Valsugana e Bersntol)

(cdt)